



Iktatószám

# Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

7

614.71

Szerző *Hathalmi Gabnay Ferenc.*  
Cím *A budapesti levegő.*

Hely

Idő

"1913"

Forrás: *Budapesti Hírlap*

Személy

Bp.

1913 1/24

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

## A budapesti levegő.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Budapesten a lakás, az élelem, a ruházkodás, szóval minden drága, csak az ember, az élete és az egészsége olcsó. Persze csak a kisebb emberé. Hányat temetnek s hány lesz nyomorékká, csak azért, hogy egy-egy villámos megtartsa a menetrendet, vagy egy automobil néhány perccel hamarább röpitse a bennülőt oda, a hová ő kívánczik s nem oda, a hová őt a tömeg kívánja. S még idegenforgalmat emlegetnek, a mikor a benszülöttékét sem bírják baj nélkül lebonyolítani! Azután ezeknek az automobiloknak a mérges gázai marják a járóke-lők szemét, torkát és tüdejét. Sehol egy városban sem használnak olyan olcsó benzint, mint nálunk, sehol sem tartják a kipuffogó csöveket olyan piszokban, mint nálunk, egész kéménytűzek keletkeznek abban, a melyek sűrű, mérges égési termékeivel a látás és lélegzés képességét egyszerre elállítják a szegény áldozatoknál, a kik éppen akkor ott elhaladnak. Maguk ezek a gyalogosok pedig tele köpködik a gyalogjárót, a mi nemcsak undorító, hanem egészségellenes, mert a köpet fölszárad, a levegőbe kerül s újra belehelteik. Pedig minden utcasarkon egy-egy köpöcsésze folyton folydogáló vízzel ezt az utálatos és ártalmas anyagot a szennyvízzel egyesitené. De nálunk nem fojtanak el a bajt csirájában, hanem megnövesztik s azután állítanak föl tüdővész s más bajok ellen költséges szanatóriumokat, a melyek befogadó képessége mindig csak korlátolt marad ahhoz a beteg számhoz képest, a mely az óvószabályok figyelmen kívül hagyása által öszszegyül, a szenvedést és költséget nem is véve figyelembe.

A legborzasztóbb azonban az a levegő, a melyet a budapesti lakosnak beadnak. Nem kell a Normafáig kirándulni, elég a Gellért- vagy a Várhegyről letekinteni, hogy meglássuk azt a leírhatatlan füsttengert, melyet gyár- és hajókémények ontanak. A multkor idegenekkel vacsoráltam a Korzón s az összes szép fehér asztalnéző egy-pár perc alatt egy piszok volt, arcunk, kezünk nem kevésbbé, orrunk, szájüregünk egy kinban volt s nem tudtuk hamarjában, ott hagyjuk-e szerény vacsoránkat s menekülünk-e vagy pedig bátran dacolva füsttel, korommal, azt is lenyeljük-e? Ki erre, ki arra határozta el magát, hiszen sem a kávé, sem a vendéglős nem oka, hogy kicsoda, azt sem kutatom, de örültségnek találok, hogy idegenforgalmat hangoztató város az ő legszebb, legnépesebb sétahelyét így elcsufítani, elrontani és élvezhetetlenné tenni engedni akkor, a mikor százféle füstemésztő készülék áll rendelkezésre ennek megszüntetésére, sőt a mikor még az is elég volna, hogy jobb minőségű szén vagy kokszot égettessenek ezekkel a vállalatokkal, vagy nincsen a ki nekik parancsolni merjen és tudjon? S ez a füst, ez a széndioxid s egyéb légrontó égési termék fent a várkertben is érezhető, a ki nem hiszi, menjen oda. Már pedig ott is csak ugyan mint más háznál, hogy nem jöhet be a szellőztetésnél más levegő, mint a milyen kinnt van s így tehát nemcsak a várkertben, hanem magában a királyi várakban sem kifogástalan jó minőségű a levegő, már pedig agg uralkodónk majdnem minden hülésnél a lélegző-szervek bántalmában szenved s így lelkiismeretes tanácsadói ilyen nem kifogástalan levegő élvezetét *nem ajánlhatják neki*, úgy hogy ha

Magyarországba kell jönnie, azonnal a rendes, tisztas levegővel bíró Gödöllőre kell kimennie, nem azért, hogy az ottani meggyógyítsa, hanem azért, *hogy az itteni meg ne ártsa neki*, Gödöllőn pedig reprezentációs feladatát meg nem oldhatja s így inkább ott marad, a hol annak jó levegőben megfelelehet.

**Hathalmi Gabnay Ferenc.**